

Riksdagens svar RSv 2/2026 rd — RP 29/2025 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 a kap. i polislagen och till vissa andra lagar

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av 5 a kap. i polislagen och till vissa andra lagar (RP 29/2025 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 32/2025 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av 5 a kap. i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen (872/2011) 5 a kap. 39 § 3 mom., 44 §, 45 § 2 mom., 55 § 4 mom., 57 § 4 mom. och 61 § 2 mom., sådana de lyder i lag 581/2019, samt
fogas till 5 a kap. nya 44 a—44 c § som följer:

5 a kap.

Civil underrättelseinhämtning

39 §

Beslut om användning av metoder för underrättelseinhämtning i vissa fall

Bestämmelserna i 44, 44 a, 44 b och 47 § i detta kapitel tillämpas inte på sådan civil underrättelseinhämtning och användning av metoder för underrättelseinhämtning som avses i 1 mom. Det som föreskrivs i 4 § 4 mom. kan i enskilda fall, om det är nödvändigt för skyddandet

Riksdagens svar RSv 2/2026 rd

av den nationella säkerheten, frångås vid sådan civil underrättelseinhämtning och användning av metoder för underrättelseinhämtning som avses i 1 mom.

44 §

Anmälan om brottsmisstanke och utlämnande av brottsinformation för brottsbekämpning

Skyddspolisen ska utan ogrundat dröjsmål anmäla till centralkriminalpolisen, om det av information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning framkommer att det kan antas att ett sådant brott har begåtts för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år. Skyddspolisen får lämna ut information om ett brott av detta slag till centralkriminalpolisen eller en annan behörig förundersökningsmyndighet. I 2 kap. 1 § i förundersökningslagen föreskrivs om myndigheterna vid förundersökning.

Skyddspolisen ska för att förhindra brott utan dröjsmål anmäla till en behörig myndighet, om det av information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning framkommer att ett sådant brott är på färde för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år och brottet ännu kan förhindras. Skyddspolisen får lämna ut information om ett brott av detta slag till en behörig myndighet, som är polisen, Gränsbevakningen, Tullen eller Försvarmakten.

Skyddspolisen får anmäla ett begånget brott och lämna ut information om brottet till centralkriminalpolisen eller en annan behörig förundersökningsmyndighet, om utlämnandet av informationen kan antas vara av synnerlig vikt för utredningen av ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst tre år. I 2 kap. 1 § i förundersökningslagen föreskrivs om myndigheterna vid förundersökning.

Skyddspolisen får anmäla ett brott som är på färde och lämna ut information om brottet till en behörig myndighet för förhindrande av ett sådant brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år. Behöriga myndigheter är polisen, Gränsbevakningen, Tullen och Försvarmakten.

Skyddspolisen får trots 1—4 mom. alltid anmäla ett sådant genom användning av en metod för underrättelseinhämtning upptäckt brott som redan begåtts eller som ännu kan förhindras, om det är fråga om något av följande brott:

- 1) oaktsamt röjande av statshemlighet,
- 2) upprätthållande av landsförrädisk förbindelse,
- 3) olaglig militär verksamhet,
- 4) resa i syfte att begå ett terroristbrott,
- 5) offentlig uppmaning som har anknytning till terroristbrott,

samt lämna ut information om brottet till de behöriga myndigheter som avses i 3 och 4 mom., om utlämnandet av informationen kan antas vara av synnerlig vikt för förhindrande eller utredning av brottet.

Sådana anmälningar samt utlämnanden av information som avses i denna paragraf får göras trots sekretessbestämmelserna.

Riksdagens svar RSv 2/2026 rd

44 a §

Utlämnande av information i vissa fall

Skyddspolisen får trots sekretessbestämmelserna anmäla ett brott som avses i 44 § 3—5 mom. och lämna ut information om ett sådant brott till de behöriga myndigheter som avses i de momenten också för skyddande av den nationella säkerheten mot verksamhet som allvarligt hotar den. Då får informationen inte användas för ändamål enligt 3 kap. 3 § i förundersökningslagen och inte heller som grund för ett yrkande eller beslut som gäller en metod för hemligt inhämtande av information, hemliga tvångsmedel eller andra tvångsmedel och inte heller som bevisning i brottmål.

Information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning får trots sekretessbestämmelserna alltid lämnas ut som utredning som stöder det att någon är oskyldig samt för att förhindra betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet, eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

44 b §

Beslut om uppskjutning av anmälan

Genom beslut av chefen för skyddspolisen får en anmälan som avses i 44 § 1 mom. skjutas upp med högst ett år åt gången, om det är nödvändigt för att garantera den nationella säkerheten eller skydda liv eller hälsa.

När det övervägs om en anmälan som avses i 44 § 1 mom. ska skjutas upp eller en anmälan göras eller information lämnas ut enligt 44 § 3—5 mom., ska utöver betydelsen för skyddet av den nationella säkerheten även betydelsen av utredningen eller förhindrandet av brottet med tanke på allmänna och enskilda intressen beaktas vid bedömningen. Ovannämnda omständigheter ska också beaktas när utlämnande av information om de brott som avses i 44 § 1 och 2 mom. övervägs.

44 c §

Anmälan om användning av information om brott samt användning av informationen i domstol

Om en förundersökningsmyndighet inleder en förundersökning eller börjar vidta en förundersökningsåtgärd eller en behörig myndighet inleder en åtgärd som syftar till att förhindra ett brott utifrån ett sådant utlämnande av information som avses i 44 § eller 44 a § 2 mom., ska den innan förundersökningen inleds, förundersökningsåtgärden vidtas eller den brottsförhindrande åtgärden vidtas anmäla detta till skyddspolisen.

Domstolen fattar i samband med behandlingen av huvudsaken beslut om användning av sådan information som bevisning som lämnas ut med stöd av 44 § eller 44 a § 2 mom. Bestämmelser om anteckning i förundersökningsprotokollet om användningen av information finns i 9 kap. 6 § 2 mom. i förundersökningslagen, och bestämmelser om uppgivande i stämningsansökan av användningen av information finns i 5 kap. 3 § 1 mom. 9 punkten i lagen om rättegång i brottmål.

Riksdagens svar RSv 2/2026 rd

45 §

Utplåning av information som erhållits genom en metod för underrättelseinhämtning

Informationen får dock bevaras och lagras i ett register som avses i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet, om detta behövs i fall som avses i 44, 44 a eller 44 b §.

55 §

Samarbete med andra myndigheter och med företag och sammanslutningar

Bestämmelser om utlämnande av information om brott för brottsbekämpning finns i 44 och 44 b §.

57 §

Internationellt samarbete

Skyddspolisen får trots sekretessbestämmelserna lämna ut annan information än personuppgifter till utländska säkerhets- och underrättelsetjänster och till utländska myndigheter som har till uppgift att skydda den nationella säkerheten, trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller att förebygga och utreda brott och föra brott till åtalsprövning, samt till Europeiska unionens byråer och institutioner som sköter ovan avsedda uppgift och till Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) och Internationella kriminalpolisorganisationen (Interpol), om utlämnandet behövs för att skyddspolisen eller mottagaren ska kunna utföra sina uppdrag och utlämnandet av informationen inte strider mot nationella intressen.

61 §

Anmälningar till underrättelsetillsynsombudsmannen

Skyddspolisen ska så snart som möjligt informera underrättelsetillsynsombudsmannen om ett beslut som gäller

- 1) skyddande av civil underrättelseverksamhet,
- 2) yppandeförbud,
- 3) uppskjutande av en anmälan enligt 44 b § 1 mom.

Riksdagens svar RSV 2/2026 rd

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Lag

om ändring av 50 och 51 § i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (616/2019) 50 §
2 mom. och 51 § 1 mom. som följer:

50 §

Utlämnande av personuppgifter

Skyddspolisen får dessutom trots sekretessbestämmelserna lämna ut personuppgifter till andra polisenheter för de ändamål med behandlingen som avses i 13 § samt till andra myndigheter eller till sammanslutningar som sköter offentliga uppgifter för de ändamål med behandlingen som avses i 4 kap. På utlämnande för brottsbekämpning av sådana personuppgifter som har fått genom användning av en metod för underrättelseinhämtning och som hänför sig till brott tillämpas bestämmelserna i 5 a kap. 44 § och 44 a § 2 mom. i polislagen.

51 §

Utlämnande av personuppgifter i internationellt samarbete

Skyddspolisen får trots sekretessbestämmelserna lämna ut personuppgifter till utländska säkerhets- och underrättelsetjänster och till utländska myndigheter som har till uppgift att skydda den nationella säkerheten, trygga rätts- och samhällsordningen, upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller att förebygga och utreda brott och föra brott till åtalsprövning, samt till Europeiska unionens byråer och institutioner som sköter ovan avsedda uppgift och till Nordatlantiska fördragsorganisationen (Nato) och Internationella kriminalpolisorganisationen (Interpol), om utlämnandet är nödvändigt för att skyddspolisen ska kunna utföra sina uppdrag.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Riksdagens svar RSv 2/2026 rd

Lag

om ändring av 17 § i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om civil underrättelseinhämtning avseende datatrafik (582/2019) 17 § som följer:

17 §

Utlämnande av information i vissa fall

På utlämnande av information som erhållits genom underrättelseinhämtning som avser datatrafik tillämpas bestämmelserna i 5 a kap. 44, 44 a och 44 b § i polislagen och på anmälan om användning av information om brott samt användning av informationen i domstol bestämmelserna i 44 c § i det kapitlet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om militär underrättelseverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om militär underrättelseverksamhet (590/2019) 79—81 § samt *fogas* till lagen en ny 80 a § som följer:

79 §

Anmälan om brottsmisstanke och utlämnande av brottsinformation för brottsbekämpning

Militärunderrättelsemyndigheterna ska utan ogrundat dröjsmål anmäla till centralkriminalpolisen, om det av information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning framkommer att ett sådant brott kan antas ha begåtts för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år. Militärunderrättelsemyndigheterna får lämna ut information om i detta moment avsedda brott till centralkriminalpolisen eller en annan behörig förundersökningsmyndighet. I 2 kap. 1 § i förundersökningslagen (805/2011) föreskrivs om myndigheterna vid förundersökning.

Militärunderrättelsemyndigheterna ska för att förhindra ett brott utan dröjsmål anmäla till en behörig myndighet, om det av information som fåtts genom användning av en metod för

Riksdagens svar RSv 2/2026 rd

underrättelseinhämtning framkommer att ett sådant brott är på färde för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst sex år och brottet ännu kan förhindras. Militärunderrättelsemyndigheterna får lämna ut information om i detta moment avsedda brott till en behörig myndighet, som är polisen, Gränsbevakningen, Tullen eller Försvarmakten.

Militärunderrättelsemyndigheterna får anmäla ett begånget brott och lämna ut information om brottet till centralkriminalpolisen eller en annan behörig förundersökningsmyndighet, om utlämnandet av informationen kan antas vara av synnerlig vikt för utredningen av ett brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst tre år. I 2 kap. 1 § i förundersökningslagen föreskrivs om myndigheterna vid förundersökning.

Militärunderrättelsemyndigheterna får anmäla ett brott som är på färde och lämna ut information om brottet till en behörig myndighet för förhindrande av ett sådant brott för vilket det föreskrivna strängaste straffet är fängelse i minst två år. Behöriga myndigheter är polisen, Gränsbevakningen, Tullen och Försvarmakten.

Skyddspolisen får trots 1—4 mom. alltid anmäla ett sådant genom användning av en metod för underrättelseinhämtning upptäckt brott som redan begåtts eller som ännu kan förhindras, om det är fråga om något av följande brott:

- 1) oaktsamt röjande av statshemlighet,
- 2) upprätthållande av landsförrädisk förbindelse,
- 3) olaglig militär verksamhet,
- 4) resa i syfte att begå ett terroristbrott,
- 5) offentlig uppmaning som har anknytning till terroristbrott,

samt lämna ut information om brottet till de behöriga myndigheter som avses i 3 och 4 mom., om utlämnandet av informationen kan antas vara av synnerlig vikt för förhindrande eller utredning av brottet.

Sådana anmälningar samt utlämnanden av information som avses i denna paragraf får göras trots sekretessbestämmelserna.

80 §

Utlämnande av information i vissa fall

Militärunderrättelsemyndigheterna får trots sekretessbestämmelserna anmäla i 79 § 3—5 mom. avsedda brott och lämna ut information om sådana brott till de behöriga myndigheter som avses i de momenten också för skyddande av försvaret av landet eller den nationella säkerheten mot verksamhet som allvarligt hotar försvaret av landet eller den nationella säkerheten. Då får informationen inte användas för ändamål enligt 3 kap. 3 § i förundersökningslagen och inte heller som grund för ett yrkande eller beslut som gäller en metod för hemligt inhämtande av information, hemliga tvångsmedel eller andra tvångsmedel och inte heller som bevisning i brottmål.

Information som fåtts genom användning av en metod för underrättelseinhämtning får trots sekretessbestämmelserna alltid lämnas ut som utredning som stöder det att någon är oskyldig samt för att förhindra betydande fara för någons liv, hälsa eller frihet eller betydande miljö-, egendoms- eller förmögenhetsskada.

Riksdagens svar R Sv 2/2026 rd

80 a §

Beslut om utlämnande av information och uppskjutning av anmälan

Huvudstabens underrättelsechef beslutar om den anmälan och om det utlämnande av information som avses i detta kapitel.

Genom beslut av huvudstabens underrättelsechef får en i 79 § 1 mom. avsedd anmälan skjutas upp med högst ett år åt gången, om det är nödvändigt med avseende på försvaret av landet eller för att säkerställa den nationella säkerheten, eller för att skydda liv eller hälsa.

När det övervägs om en anmälan ska skjutas upp enligt 79 § 1 mom. eller en anmälan göras eller information lämnas ut enligt 79 § 3—5 mom., ska utöver försvaret av landet och skyddet av den nationella säkerheten även betydelsen av utredningen eller förhindrandet av brottet med avseende på allmänna och enskilda intressen beaktas vid bedömningen. Ovannämnda omständigheter ska också beaktas när utlämnande av information om de brott som avses i 79 § 1 och 2 mom. övervägs.

81 §

Anmälan om användning av information om brott samt användning av informationen i domstol

Om en förundersökningsmyndighet inleder en förundersökning eller börjar vidta en förundersökningsåtgärd eller en behörig myndighet inleder en åtgärd som syftar till att förhindra ett brott utifrån ett sådant utlämnande av information som avses i 79 § eller 80 § 2 mom., ska den innan förundersökningen inleds, förundersökningsåtgärden vidtas eller den brottsförhindrande åtgärden vidtas anmäla detta till en militärunderrättelsemyndighet.

Beslut om användning av sådan information som bevisning som lämnas ut med stöd av 79 § eller 80 § 2 mom. fattas av domstolen i samband med behandlingen av huvudsaken. Bestämmelser om anteckning i förundersökningsprotokollet om användningen av information finns i 9 kap. 6 § 2 mom. i förundersökningslagen och bestämmelser om uppgivande i stämningsansökan av användningen av information finns i 5 kap. 3 § 1 mom. 9 punkten i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 2/2026 rd

Helsingfors 18.2.2026

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare